

10. marts 2006

UKIU 2006/8

**Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il.
pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut
inatsisaattut siunnersuut**

(Soraarnerussutisiatut naafferartumik tunniussassatut imaluunniit inuuneq naallugu soraarnerussutisiatut ilusilerlugit soraarnerussutisiaqartitsinermik aaqqissuussineq kiisalu ukioqqortuneq pissutigalugu soraarnerussutisiassanut akiliutinik tunniussinissamut periarfissaq. Inatsisartunut ilaasortanut sinniisussat soraarnerussutisianut akiliutaat. Inatsisartunut ilaasortat ineqarnerat)

pillugu

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerreqarnerani saqummiunneqartoq

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Johan Lund Olsen, Inuit Ataqatigiit (siulittaasoq)

Inatsisartunut ilaasortaq Vittus Mikaelson, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Agnethe Davidsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Godmand Rasmussen, Atassut

Inatsisartunut ilaasortaq Jens B. Frederiksen, Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortaq Otto Jeremiassen, Siumut (sinniisussaq)

Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Atassut (sinniisussaq)

Siunnersuutip siullermeerreqarnerata tunngavigalugu siunnersuut nassuiaatitai ilanngullugit Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap misissuataarpaa.

Ataatsimiititaliap isumaliutersuutai.

Inatsisissatut siunnersuut imaattunik siunertaqarpoq:

1. Teknikikkut iluarsisassat erseqqissaatissallu
2. Inissianik atugassanngortitassanik pilersitsinissaq
3. Inatsisartunut sinniisussat inaasa atorunnaarneqartarnerinut sivilunerusumik piffissaliinissaq
4. Ukiorisat tunngavigalugit soraarnerussutisianut akiliutinik tunniussinissamut periarfissaq
5. Inatsisartunut sinniisussanut soraarnerussutisianut akiliutit

1-imut atatillugu) Teknikikkut iluarsisassat erseqqissaatissallu.

Teknikikkut iluarsisassatut erseqqissaatissatullu siunnersuutigineqartut pillugit Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq naliliivoq taakku ajornartorsiutaasussaangitsut. Allan-nguutit kattuffiit isumaqatigiinniarsinnaatitaasut eqqortut inatsisip oqaasertaani taaneqarsimasarnissaat kiisalu soraarnerussutisiatut tunisassiat tamanut atuuttut il.il. innersuussutigineqartarnissaat kingunerissavaat. Tamatuma peqatigisaanik oqaasertaliussat pisariinnerulersinneqarput assersuutigalugit ilaasortat katissimanngitsut soraarnerussutianik aaqqissuussinermik aapparissamik qulakkeerinnitsitsisuusumik soraarnerussutisianit aningaasanik atuinissamut inatsisikkut pisussaatinneqassanatik. Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap iluar-siinerit taakku taperserpai.

2-mut) Inissianik atugassanngortitassanik pilersitsinissaq.

Inissianik atugassanngortitassanik pilersitsinissaq pillugu aalajangersakkat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu aammattaaq teknikikkut aaqqiinertut pissuseqarnerupput. Ataatsimiititaliap malugaa

- Namminersornerullutik Oqartussat sulisut pisortaannut ininik atugassiissutinik pissarsisinnaanermik aaqqissuussineq maannakkut atoqqusaasoq naatsorsuutigisatut *pisinnaanngitsoq,*

- Aaqqissuussinissatut maannakkut siunnersuut Inatsisartunut ilaasortat ineqartitaanerannik, akiliinermi tunngavissanik Nuummiluunniit ineqalernissamut pitsanngoriaataaniluunniit ajorseriaataassanngitsoq *siunertaasoq,*

- Allanguutissatut siunnersuut landskarsimut *aningaasartuutaassanngitsoq,*

- *Kiisalu* allanguutissatut siunnersuut atorneqarnissamigut ima eqaatsigisumik ilusiligaasoq inissat inoqanngitsut sapinngisamik annertunerpaamik pinaveersaarneqassasut, taamaalillunilu inuiaqatigiinnit iluaqutissatut atugassat pingaartut *maannaannartinneqassanngitsut.*

Piomasaaqatit taakku atorlugit nutaamik aaqqissuussinissamut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq akerliliissutissaqanngilaq.

Inatsisartunut ilaasortat taamatullu Naalakkersuisunut ilaasortat ineqarnikkut assigiimmik pineqarnissaat, tassungalu ilanngullugu A/S INI-mit akiliutigitinneqartartut atorlugit akiliinermut piomasaaqatit assigiiat atorneqarnissaat siullermeerinermi Demokraatit oqaaseqartuannit ujartorneqarpoq.

Naalakkersuisunut ilaasortat atorfirminnik isumaginnissinnaajumallutik aalajangersimasumik Nuummi najugaqarnissamut pisussaataammata tassunga tunngatillugu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa. Taamaalillutik Naalakkersuisunut ilaasortat nuunnermut atatillugu annertoorujussuarnik aningaasartuuteqartussaapput kiisalu angerlarsimaffiit marluk aningaasartuuteqarfigisariaqarsinnaallugit, ilaqutariilluunniit inuunerat allanngortittariaqassallugu. Tamatumunnga assersuullugu Inatsisartunut ilaasortat Nuummi najugaqarumanerlutik namminee lutik naqisimaneqaratik aalajangigassaraat, sinerissamiluunniit najugaqarfigeriigartik pigiinnarlugu, tamatumalu kinguneratut angalanermut aningaasartuutit utertitsissutigalugit.

Naalakkersuisunuttaaq ilaasortat inigisamik ilasseqatigiinnertut siunertanut naleqquttutut aalajangersimasumik pitsaassusilimmik ineqartussaapput. Naalakkersuisunut ilaasortaq Nuummi najugaqartooreersimappat namminerlu najukkaminiiginnarnissani kissaatigippagu aalajangersumik nalileereernikkut Naalakkersuisut akuersitillugit tamanna pisinnaavoq.

Naalakkersuisunut ilaasortanut atugassarititaasut nassuiaatigineqartut atorfillit (tjenestemandit) atorfirmut atasumik najugaqarnissamut pisussaataanerannut atugassarititaasunut pingaarnertut isigalugu sanilliunneqarsinnaasut inatsisiliortup nalilerneqarsimavoq. Atorfim-mut atasumik ineqarnermi akiliutinut maleruagassat Naalakkersuisunut ilaasortat ineqarne-rannut taamaalillutik atuupput.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliami amerlanerussutillit Siumup, Inuit Ataqtigii Atassutillu ilaasortaataat qulaani oqaatigineqartut tunngavigalugit isumaqarput Naalakkersuisunut ilaasortat ineqarnerannut maleruagassat atuuttut tunngavissaqarluartut isigisariaqartut. Taamaammata inatsisissatut siunnersuutip matumani saqqummiunneqartup suliarineqarneranut atatillugu Naalakkersuisut ineqartitaanerannut atugassarititaasut pillugit apeqquut nutaamik iluarsisarialittut amerlanerussuteqartut isiginngilaat.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliami ikinnerussutillip Demokraatit ilaasortaataata oqaatigaa: Innuttat nalinginnaasumik ininik attartorneranni atugassarititat assinginik Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat sapinngisamik annertunerpaamik atugaqartariaqartut. Atorfillit inaannut akiliuteqarnermut pitsaaqutitalerujussuarnik atugassarititaasut atorneqarnerisigut Naalakkersuisunut ilaasortat iluaqutissarsarnerisigut sipaarutigineqartartut Naalakkersuisut Siulittaasuata UKA 2004/22-imi nassuiaatigai. Taamatut iluaqutissartalinnik atugaqartitaaneq eqqortuliornerunngitsoq Demokraatit isumaqarput.

Minnerunngitsumik atorfillit inigisaanni najugaqartussaataitanermik maleruagassanik innersuussineq Naalakkersuisut salliutinneqarnerannut nassuiaataasinnaangilaq, ilaasortammi pisariaqartitsineq malillugu najugaqartussaataitanermik malinnittussaajunnaarsinneqarsinnaammata. Nunnermuttaaq aningaasartuutitut tunngatillugu angerlarsimaffinnullu marlunnut aningaasartuuteqarsinnaaneq eqqarsaatigalugit Naalakkersuisunut ilaasortat innuttat sulisuusut nalinginnaasumik atugarisaattut ittunik atuinissaq akuerisinnaasariaqarpaat. Taamaammat Naalakkersuisunut ilaasortat salliutinneqarnerat tamatuma peqatigisaanik aaqqiivigineqan-ngippat aningaasarsiaqarneq pillugu inatsimmi ineqarnermut maleruagassat allanngortinneqarnissaat Demokraatit tapersersinnaangilaat.

3-mut) Inatsisartunut sinniisussat inaasa atorunnaarneqartarnerinut siviisunerusumik piffissaliinissaq.

Siunnersuutigineqarpoq Nuummi najugaqalersimasutut *Inatsisartunut sinniisussat inaasa qimanneqarnissaannut piffissaliineq siviisunerussasoq*, Inatsisartunut ilaasortat sinneri assigalugit inigisamik qimatsinermi sivikinnerpaamik qaammatinik pingasunik piffissaqartinneqartussat. Sinniisussat tunngaviusumik isigalugu ilimasaarneqaqqaarnatik inigisaminnik arsaarneqarsinnaanerak ersittumik maleruagassat maannakkut atuuttut eqqunngitsuliorfiginninnertut oqaatigineqartariaqartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq oqarumavoq. Pisartunimi ima pisoqartarsimanngilaq Inatsisartunut sinniisussat taakkulu ilaqaat taamak sakkortutigisumik pineqartarlutik.

Tassani piunasaqaatit erseqqissut, pissusissamisoortut piviusorsioortullu maleruagassat siunnersuutigineqartup pilersippai. Allanguullu sulisoqarnikkut sunniuteqaraniluunniit annikitsuinnarmik sunniuteqartussaammat allanguutissaq ataatsimiititaliap tamakkiisumik tapersiivigaa.

4-mut) Ukiorisat tunngavigalugit soraarnerussutisianut akiliutinik tunniussinissamut periarfissaq.

Ukioqqortuneq pissutigalugu soraarnerussutisiassanut akiliutinik tunniussinissamut periarfissatut siunnersuut Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortanut 50-inik ukioqalersimasunut soraarnerussutisianik katersinissamut periarfissanik eqaannerusunik atuinissamik siunertaqarpoq. Taamaliornikkut ilaatigut pisartunut tunngatillugu pisariaqartitat isumagineqassapput, inatsimmimi soraarnerussutisiatut tunisassiat nalinginnaasut (soraarnerussutisiat naafferartumik tunniussassat inuunerlu naallugu soraarnerussutisiat) inunnut ukiutigut killissarititanik aalajangersimasunik ukioqalersimasunut neqeroortigineqarneq ajormata. Ilaasortat 60-inik ukioqalersimasut inatsimmit naatsorsuutigineqartut soraarnerussutisianik aaqqiissuussinernik taamaalillutik pilersitsisinnaangillat. Tamatuma malitsigisaatut aningaasat soraarnerussutisianut akiliutitut immikkoorsinneqarsimasut ilaat iluaqutigineqaratik uninngaannartarput, tamannalu illersorneqarsinnaangilaq.

Taamaamat soraarnerussutisianut akiliutinik arlaatigut tunniussisinnaatitaanissaq pisariaqarluinnartutut isikkoqarpoq.

Ilaasortat 55-inik ukioqalersimasut inuuneq naallugu soraarnerussutisianik taamaallaat pilersitsisinnaapput. Tamanna ilaatigooriarluni pissusissamisuunnigsumik aaqiinertut paasineqartarpoq, allaffissornermummi aningaasartuutit piffissami kingusinnerusukku soraarnerussutisianik tunniussisarnermut sanilliullugit annertungaatsiarmata. Inunnutaaq suli 55-iliisimannigsumut aningaasartuuteqarnermut ajornartorsiut arlaannut killilimmik aammattaaq atuussinnaavoq. Taamaamat ilaasortanut pineqartunut soraarnerussutisianik akiliutinik tunniussisinnaanerup pisariaqassusianik siunnersuuteqartup oqarnera Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isumaqatigini nalunaassavaa.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliami amerlanerussutillit Siumup, Inuit Ataqaatigiit Atassutillu ilaasortaataat aaqiissutissatut siunnersuutigineqartoq tapersersinnaavaat. Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortanut soraarinngungajalersunut 50-inik ukiulinnut maleruagassaq immikkut eqqarsaatiginnittuuvuq. Tamatuma peqatigisaanik inatsisip aallaaviatut soraarinngornissamut sipaagaqarnissamut maannakkut pisussaaneq siunnersuutip aalajangiusimavaa. Taamaalilluni siunnersuutip illua tungaatigut allannguuteqartitsinissatut paasisaq illua tungaatigullu ilaasortat soraarinngornissamut tunngaviusumik sipgaagaqarnissannik pisussaaffiup aalajangiusimaneqarnissaanik kissaateqarneq oqimaaqatigissinniarpai.

Soraarnerussutisiassanik naleqquttumik sipaagaqarnissaq inummut ataatsimut aningaasatigut isumannaarinerinnartut isigineqassanngitsaq, aammali maannakkut siunissamilu kinguaariinnut inuiaqatigiit atugarissaqartitsiit atugarissaarnissaannik qulakkeerinnissutit pingaartut ilaatutaaq isigineqartariaqartoq tassunga atatillugu amerlanerussutillit eqqaasitsissutigerusuppaat. Ajornartinnagu aammalua naalakkersuinikkut atuuffinnut atugassarititaasunut naapertuuttumik nuna tamakkerlugu qinikkaat taamaalillutik maligassiuisuusariaqarput.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliami ikinnerussutilik aningaasanik tunniussisarnermut maleruagassat siunnersuuteqartut saqqummiussaannit eqqaannerusumik ilusilerneqartariaqartut Demokraatit ilaasortaataat isumaqarpoq. Tamanna 50-inik ukioqarnermut killiliinerup peerneqarneratigut pisinnaavoq, taamaalillunilu ilaasortat tamaasa soraarnerussutinut akiliummik tunineqarnissaannut ukiui apeqqutaatinnagit periarfissiisoqarluni. Taamatut allannguneq toqqaanissamut nammineersinnaaneramik annertusisitsissaaq ilaasortallu tamaasa assigiimmik atugassaqartillugit.

Inatsisissatut siunnersuut maannakkut ilusiligaanermisut ilaasortamit ataatsimit ilumut ani-ngaasanik pisassarineqartunut tunngatillugu pinngitsoorani sipaagaqarnissamik aalajangiusimannissasoq, inuillu ataasiakkaat kissaataat pisariaqartitaallu aallaavigalugit pitsaanerpaamik atorineqassasoq ikinnerussuteqartoq

taamaalilluni isumaqarpoq. Taamaammat 50-inik ukioqarnermut maleruagassaq ukiorisat tunngavigalugit pisariaqanngitsumik assigiinngisitsinertut isigineqartariaqarpoq. Tamanna tunngavigalugu ikinnerussuteqartut siunnersuut akerliullutik taasissutigissavaat.

Siunnersuuteqartunit isummerfigeqquneqartumit, assersuutigalugu 50-inik ukioqarnermut killiliinerup peerneqarneratigut, ukiut apeqqutaatinnagit ilaasortat tamarmik soraarnerussutisianut akiliummik tunniussivigineqarnissaannut tunniussisarnermut maleruagassat eqaannerusunngortinneqartariaqarnerat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap oqaluuserisimavaa. Oqallinneq pivoq siunnersuutip siullermeerneqarnerani Demokraatit oqaaseqartuata saqqummiussaa tunngavigalugu, tassuuna ujarторneqarmata ilaasortat tamarmik toqqaasinnaanerisa annertunerunissaa assigiimmillu atugaqarnissaat. Aaqqissuussinertut siunnersuutigineqartup aningaasat ilaasortamut ataatsimut pissusissamisoortumik pisassarititaasut pillugit sipaakkanik katersuinerumut pinngitsaaliissummik aaqqissuussinissaq isuma tamanna tunngavigalugu aalajangiusimaneqarpoq, tamatumalu saniatigut aaqqissuussineq ukiorisat pissutigalugit assigiinngisitsinertut isigineqartariaqarluni.

5-imut) Inatsisartunut sinniisussanut soraarnerussutisianut akiliutit.

Inatsisartunut sinniisussanut soraarnerussutisianut akiliutinik atuutilersitsinissaq eqqarsaatigalugu aallarniutigalugulu oqaatigineqassaaq inatsisissatut siunnersuutip ilaa taanna aningaasartuutinik ukiumut 200.000,- kr. pallillugit angissusilinnik aningaasartuutaasussaasoq. Siunnersuutip siullermeerneqarnerani aningaasartuutit taakku Kattusseqatigiit Partiiata oqaaseqarfigai.

Inatsisartunut ilaasortanut atugassarititaasut nalinginnarmik pitsanngorsaavigineqarnissaannik isumaliuteqarnissamut piffissaq nallersimanngitsoq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittoq pissutissaqarluni erseqqissaavoq. Taarsiullugu ukiuni makkunani aningaasaqarnikkut tulleriiarinermi pingaartinneqassapput inuiaqatigiit siunissaannut annertuunik aningaasaliissuteqaatissat arlallit.

Inatsisartunullu sinniisussat soraarnerussutisiaqarnikkut atugarisaasa allannngortinneqarnissaannik siunnersuut nalinginnarmik pitsanngorsaataanngimmat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap pissuteqarluni maluginiaqqussavaa. Maleruagassat maannakkut atuuttut Inatsisartunut ilaasortat qinersinerup kinguninngua ivertinneqartut aamma ilaasortat nunatsinni Naalakkersuisunut ilannguttut kingusinnerusukkut taarserlugit inuit ivertinneqartut akornanni assigiinngisitsinermik oqallisigineqartariaqanngitsumik suliamullu naleqqutinngitsumik nassataqartussaapput.

Maleruagassat maannakkut atuuttut kingunerissavaat suliat assigiit assiinnngitsumik aningaasarsissutaasussaanagerat, inatsisartunummi sinniisussat Inatsisartunut ilaasortatut allatulli qularutissaanngitsumik assinganik sulisussaammata. Inatsisartunullu sinniisussat aningaasarsiaqarnissamut utoqqalinissaminnullu

qulakkeerunneqarnissamut ajornerusumik piginnaatitaanissaat naammaginartumik tunngavissaqartutut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isigisinnaangilaa, taamaammallu maannakkut atugassarititaasut pissusissamisooratillu taamaattussaangitsutut isigisariaqarlutik. Taamaammatt soraarnerussutisianut akiliutinut tunngatillugu Inatsisartunut sinniisussat naligiimmik pineqarnissaannik siunnersuuteqartut kissaatigisaat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap tapersiivigaa.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliami amerlanerussutillit Siumup, Inuit Ataqatigiit Atassutillu ilaasortaataasa inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqarnermisut ilusilik Inatsisartut aappassaaneerinerminni akuersissutigissagaat inassutigaa.

Inatsisit Atortinneqarneranni Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartup Demokratit ilaasortitaata siunnersuut saqqummiunneqarnermisut ilusilik itigartitsissutigineqassasoq inassutigaa.

Johan Lund Olsen
Siulittaasoq

Vittus Mikaelson

Kristian Jeremiassen

Agnethe Davidsen

Jens B. Frederiksen